

II. Jakie podmioty muszą wdrożyć JPK

Docelowo obowiązek przekazania danych będzie ciążył na każdym przedsiębiorcy oraz podatniku VAT. Obowiązek stosowania JPK dla ostatniej grupy podatników (patrz rozdział III) nastąpi 1 lipca 2018 roku. Będzie dotyczył całości lub części ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych. Podatnicy będą zobowiązani do przekazywania danych za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach, w formacie JPK.

Obowiązkiem zostały objęte poszczególne grupy przedsiębiorców (określonych w ustawie z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej – j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 584 ze zm.) i podatników VAT. Według Ministerstwa Finansów, na tych samych zasadach obowiązkiem tym zostały objęte podmioty niemające statusu przedsiębiorcy (patrz s. 19).

Słowniczek

Przedsiębiorca – w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej – to:

- 1) osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą,
- 2) wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej (art. 4 ustawy o s.d.g.).

Działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły (art. 3 ustawy o s.d.g.).

Kategorie podmiotów zobligowanych do stosowania JPK i terminy wejścia w życie tego obowiązku wobec poszczególnych przedsiębiorców i podatników VAT zostały wskazane w ustawie z 10 września 2015 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz. 1649), zmienionej przez ustawę z 13 maja 2016 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 846). Szczegółowy harmonogram wejścia w życie tych przepisów zawiera rozdział III.

1. Duży przedsiębiorcy

Obowiązek raportowania danych w formacie JPK będzie dotyczył najpierw tylko dużych przedsiębiorców – od lipca 2016 r. Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej nie definiuje wprost kategorii dużych przedsiębiorców. Powszechnie przyjmuje się jednak (twierdzi tak również Ministerstwo Finansów w niżej cytowanych wyjaśnieniach), że są to przedsiębiorcy oraz inne podmioty, np. gminy, przekraczające ustawowe progi przewidziane dla średniego przedsiębiorcy (określone w art. 106 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej).

Dużymi przedsiębiorcami są zatem podatnicy, którzy w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniali przynajmniej jeden z następujących warunków:

- 1) zatrudniali średniorocznie przynajmniej 250 pracowników lub
- 2) osiągnęli roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych przynajmniej w wysokości równowartości w złotych 50 milionów euro lub sumy aktywów ich bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat wyniosły przynajmniej wysokość równowartości w złotych 43 milionów euro.

PRZYKŁAD

Spółka X SA w roku 2014 zatrudniała średniorocznie 231 pracowników, a w roku 2015 średniorocznie 220 pracowników. Spółka osiągnęła w 2014 roku obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych w kwocie stanowiącej równowartość 55 milionów euro. Natomiast w 2015 roku jej obrót netto wyniósł 47 milionów euro. Rok obrotowy Spółki pokrywa się z rokiem kalendarzowym. Spółka należy do kategorii tzw. dużych przedsiębiorców z uwagi na fakt przekroczenia w 2014 roku poziomu 50 milionów euro obrotów netto.

UWAGA!

Do końca czerwca 2016 r. duzi przedsiębiorcy muszą zaimplementować do swoich programów finansowo-księgowych i handlowych struktury JPK, ponieważ organ podatkowy może zażądać od nich danych w tej postaci już w lipcu 2016 r.

Co więcej, duzi przedsiębiorcy, którzy są czynnymi podatnikami VAT, mają jednocześnie obowiązek comiesięcznego dostarczania danych z ewidencji zakupu i sprzedaży VAT. Dane te będą musiały dostarczać do 25. dnia każdego kolejnego miesiąca bez wcześniejszego żądania urzędu skarbowego. To oznacza, że po raz pierwszy duzi przedsiębiorcy będą zobowiązani do przesłania ewidencji VAT, w formie uzgodnionej struktury logicznej (czyli JPK), już do 25 sierpnia 2016 r.

Wyjaśnienia Ministerstwa Finansów odnośnie do kategorii dużych przedsiębiorców
(źródło: <http://www.mf.gov.pl/kontrola-skarbowa/dzialalnosc/jednolity-plik-kontrolny>)

Pytanie podatnika:

W nawiązaniu do wcześniejszych kontaktów w sprawie JPK, uprzejmie informuję, że bardzo zależy nam na Państwa stanowisku co do zakresu stosowania zmienionych przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 613 ze zm.) i wprowadzeniem nowego art. 193a tej ustawy, w odniesieniu do tak zwanych dużych przedsiębiorców już od 1 lipca 2016 r.

Nie mamy wątpliwości, że przepisy te będą stosowane w odniesieniu do następujących przedsiębiorców:

- 1) zatrudnienie średnioroczne większe bądź równe 250 osób, obrót większy niż 50 mln euro, aktywa mniejsze bądź równe 43 mln euro,
- 2) zatrudnienie średnioroczne większe bądź równe 250 osób, obrót mniejszy bądź równy 50 mln euro, aktywa większe od 43 mln euro,

- 3) zatrudnienie średnioroczne większe bądź równe 250 osób, obrót większy niż 50 mln euro, aktywa większe niż 43 mln euro, ale mamy wątpliwości co do zakresu stosowania tych przepisów w odniesieniu do przedsiębiorców:
- 4) zatrudnienie średnioroczne mniejsze niż 250 osób, obrót większy od 50 mln euro, aktywa większe od 43 mln euro,
- 5) zatrudnienie średnioroczne większe bądź równe 250 osób, obrót mniejszy bądź równy 50 mln euro, aktywa mniejsze bądź równe 43 mln euro. Oczywiście chodzi o co najmniej jedno z dwóch ostatnich lat obrotowych.

Odpowiedź Ministerstwa Finansów:

Zgodnie z art. 106 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, za średniego przedsiębiorcę uważa się przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:

- 1) zatrudniał średniorocznie mniej niż 250 pracowników oraz
- 2) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 50 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 43 milionów euro

Przywołany przepis zawiera w swej konstrukcji koniunkcję (użycie spójnika „oraz”), jaka zachodzi pomiędzy pkt 1 i 2. Dla zakwalifikowania danego przedsiębiorcy do kategorii „średniego” niezbędne jest łączne spełnienie warunku z pkt 1 i 2. Należy przy tym zauważyć, że warunek w pkt 2 został sformułowany alternatywnie („lub”), co oznacza, że przynajmniej jeden z członów alternatywy musi zostać spełniony, aby można było uznać warunek określony w pkt 2 za spełniony.

Odnosząc się do podanego przykładu:

- pkt 4 – brak spełnienia warunku określonego w art. 106 pkt 2,
- pkt 5 – brak spełnienia warunku określonego w art. 106 pkt 1.

Tym samym art. 193a Ordynacji podatkowej będzie miał zastosowanie w obu przypadkach.

Od redakcji: Ministerstwo Finansów przyznało w tej odpowiedzi, że wystarczy przekroczyć choćby jeden parametr z definicji średniego przedsiębiorcy, by awansować do kategorii dużych przedsiębiorców i tym samym mieć obowiązek stosowania JPK już od 1 lipca 2016 r.

2. Mali i średni przedsiębiorcy

Dla małych i średnich przedsiębiorców przepisy określiły inny termin wejścia w życie obowiązku stosowania JPK. Termin ten to 1 lipca 2018 r. – z wyjątkiem ewidencji VAT. W wyniku nowelizacji ustawy już od 1 stycznia 2017 r. (czyli faktycznie od rozliczenia za styczeń 2017 r.) podmioty te będą miały comiesięczny obowiązek przesyłania Ministrowi Finansów ewidencji VAT w formacie JPK.

UWAGA!

Mali i średni przedsiębiorcy mają czas na aktualizację systemów księgowych do końca 2016 roku. Dane z ewidencji VAT w strukturze JPK po raz pierwszy będą musiały bowiem przestać do 27 lutego 2017 r. (za miesiąc styczeń).